

**VIEŠOJI ĮSTAIGA
„GRUNTO VALYMO TECHNOLOGIJOS“**

**2010 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA**

TIKSLAI

Viešoji įstaiga „Grunto valymo technologijos“ įsteigta 1997 metais. Jos tikslas tenkinti viešuosius interesus vystant:

- Dirvožemio, grunto, vandens ir vandens telkinių, užterštų organinės kilmės teršalais, valymą;
- Valymo technologijų kūrimą bei tobulinimą;
- Eksperimentinę veiklą, susijusią su naujų, organinius teršalus oksiduojančių, mikroorganizmų paieška, jų panaudojimu aplinkai valyti;
- Taršos židinių, jų apimties ir pavojingumo aplinkai laipsnio nustatymą, išaiškinimą ir tyrimą;
- Techninių sprendimų ir projektų taršai lokalizuoti ir likviduoti parengimą ir įdiegimą;
- Ekologinį visuomenės švietimą, ekologinės literatūros rengimą ir leidybą.

Išorės sąlygos įtakojusios VŠĮ „Grunto valymo technologijos“ veiklą 2010 m.

Hidrometeorologinė situacija 2010 metais buvo nepalanki įstaigos gamybiniai veiklai. Grunto valymo aikštelės atviro tipo, neapsaugotos nuo kritulių ir aukštų temperatūrų. Vegetacijos metu intensyvaus lietaus periodai keitėsi aukštų temperatūrų periodais. Ir vienas ir kitas faktorius stabdė naftą oksiduojančių mikroorganizmų (NOM) veiklą.

Ekonominiai veiksniai buvo palankūs rengiant užterštų teritorijų (dirvožemio, grunto ir dumblo) valymo projektus, vykdant uždumblėjusių ir užterštų vandens telkinių tyrimus ir ruošiant valymo darbų techninę dokumentaciją, nes šiems darbams buvo skirta savivaldybėms ženkli ES parama pagal:

- Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 1 prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ priemonę „*Vandens telkinių būklės gerinimas*“.
- Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 1 prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ priemonę „*Praeityje užterštų teritorijų tvarkymas*“.

ORGANIZACINĖS PRIEMONĖS (1)

- Pasirengta NP užteršto grunto valymui Širvintų raj. (pagal Jungtinės veiklos sutartį);
- SPSC 6 įstaigos specialistai gavo naujus atliekų tvarkymo kvalifikacijos atestatus.
- Parengtos naujos darbų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos instrukcijos.
- Įdiegti standartai:
 - Kokybės vadybos sistema (ISO 9001:2008);
 - Aplinkos vadybos sistema (ISO 14001:2004).

Parengti konkursiniai pasiūlymai ir laimėti konkursai:

- Buvusios raketinės bazės Gulbiniškių kaime sutvarkymo darbai;
- Buvusios katilinės Veisiejų g. 17, Druskininkuose, naftos bazės teritorijos išvalymo ir būklės atkūrimo darbai;
- Užterštų teritorijų Ukmergės kariniame miestelyje sutvarkymo darbai;
- Parengtas Širvintų mieste esančio Beržės upelio tvenkinių išvalymo techninis projektas;
- Uždumblėjusio Varležerio Kupiškio rajone išvalymas, pakrančių sutvarkymas ir pritaikymas gyventojų reikmėms dokumentacijos parengimas.

ORGANIZACINĖS PRIEMONĖS (2)

Jonavos skyrius:

- Parengta ir patvirtinta Jonavos skyriaus požeminio vandens monitoringo programa 2010-2014 metams.
- Parengtas Jonavos skyriaus sanitarinės zonos projektas ir suderintas su besiribojančių teritorijų savininkais.

Klaipėdos skyrius:

- Parengta Klaipėdos skyriaus 2006-2010 m. požeminio vandens monitoringo ataskaita.
- Parengta Klaipėdos skyriaus požeminio vandens monitoringo programa 2011-2015 m.
- Parengtas ir patvirtintas Klaipėdos skyriaus Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas (TIPK).
- Rengiamas Klaipėdos skyriaus sanitarinės apsaugos zonos projektas.

TECHNINIŲ PAJĖGUMŲ STIPRINIMAS **(įstaigos lėšomis)**

- Įvykdytas NP užteršto grunto ir vandens biologinio valymo komplekso modernizavimo II etapas – elektrifikacijos ir technikos laikymo paviljono, sandėlio ir tarnybinių patalpų įrengimas (Jonavos valymo aikštelėje).
- Parengtas elektros linijos statybos projektas, suderinti ir įteisinti servitutai privačiose teritorijose ir pasirašyta sutartis su AB „VST“ (dabartine AB „Lesto“) (Jonavos valymo aikštelėje).
- Atliktas avarinės melioracijos sistemos remontas (Jonavos valymo aikštelėje).
- Atliktas kapitalinis valymo įrenginių valymas ir profilaktinis remontas (Klaipėdos valymo aikštelėje).

2010 M. GAMYBINĖS VEIKLOS REZULTATAI (1)

Priimta valymui *exsitu*:

- 243 tonos NP užteršto grunto;
- 903 tonos NP užteršto dumblo;
- 511 tonų NP užteršto vandens;
- 1220 tonų pramoninių nuotekų biologinio valymo įrenginių dumblo;
- 3562 tonos naftos geologinių gręžinių dumblo.

Viso priimta valymui ir tvarkymui 6239 tonos

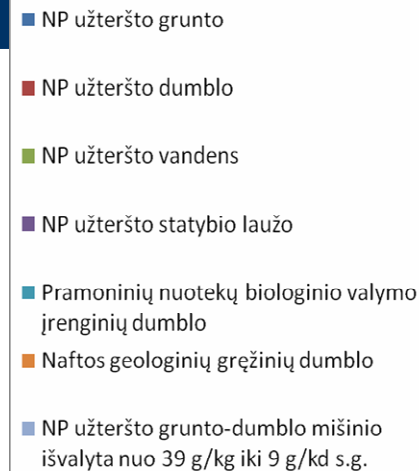
2010 M. GAMYBINĖS VEIKLOS REZULTATAI (2)

Išvalėme *exsitu*:

- ☐ 3562 tonas NP užteršto grunto;
- ☐ 291 toną NP užteršto dumblo;
- ☐ 540 tonų NP užteršto vandens;
- ☐ 49 tonas užteršto statybinio laužo;
- ☐ 1018 tonų pramoninių nuotekų biologinio valymo įrenginių dumblo;
- ☐ 5134 tonas naftos geologinių gręžinių dumblo.

Viso išvalyta ir sutvarkyta 10 594 tonos

- ☐ 4000 tonų NP užteršto grunto-dumblo mišinio išvalyta nuo 39 g/kg iki 9g/kg sauso grunto.

2010 M. GAMYBINĖS VEIKLOS REZULTATAI (3)

Parengta

- Širvintų mieste esančių Beržės upelio tvenkinių išvalymo:
 - techninis projektas;
 - aplinkos apsaugos dalis;
- Kretingos vienuolyno (Pastauninko upelio) tvenkinių Kretingos mieste išvalymo techninis darbo projektas.
- Kauno Nemuno salos kanalo (senvagės) Kauno mieste išvalymo ir sutvarkymo:
 - techninis projektas;
 - aplinkos apsaugos dalis;
 - PAV ataskaita.
- Verkių dvarvietės tvenkinio Nr. 16 atkūrimas bei pritaikymas visuomenės poreikiams valymo darbų programa.
- Druskininkų buvusios katilinės, Veisėjų g. 17, teritorijos sutvarkymo planas.

EKSPERIMENTINĖS VEIKLOS REZULTATAI

ATLIKTA:

- ❖ Žemės ir miškų ūkio kultūrų dygstančių sėklų katalizės procesų stimuliavimo būdo paieška:
 - Spygliuočių ir lapuočių sodinukų (sodmenų) stimuliavimas (Rūdiškių medelyne);
 - Grūdinių kultūrų (kvietrugių ir rapsų) stimuliavimas (Bandyminiuose laukuose, Jonavos raj.).
- ❖ „Substancijų (kurių sudėtyje yra angliavandenilių), turinčių inhibuojančių savybių, eksperimentinis tyrimas”.

RENGIAMAS:

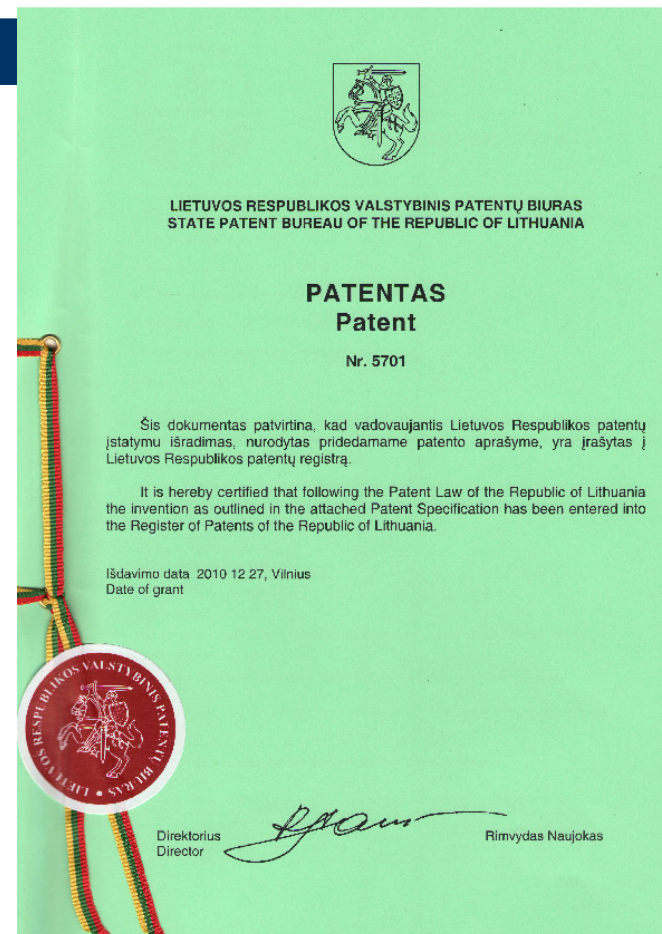
- ❖ Augalų gebančių skatinti savaiminius dirvožemio savivalos procesus kolekcijos projektas

MOKSLINĖS VEIKLOS REZULTATAI

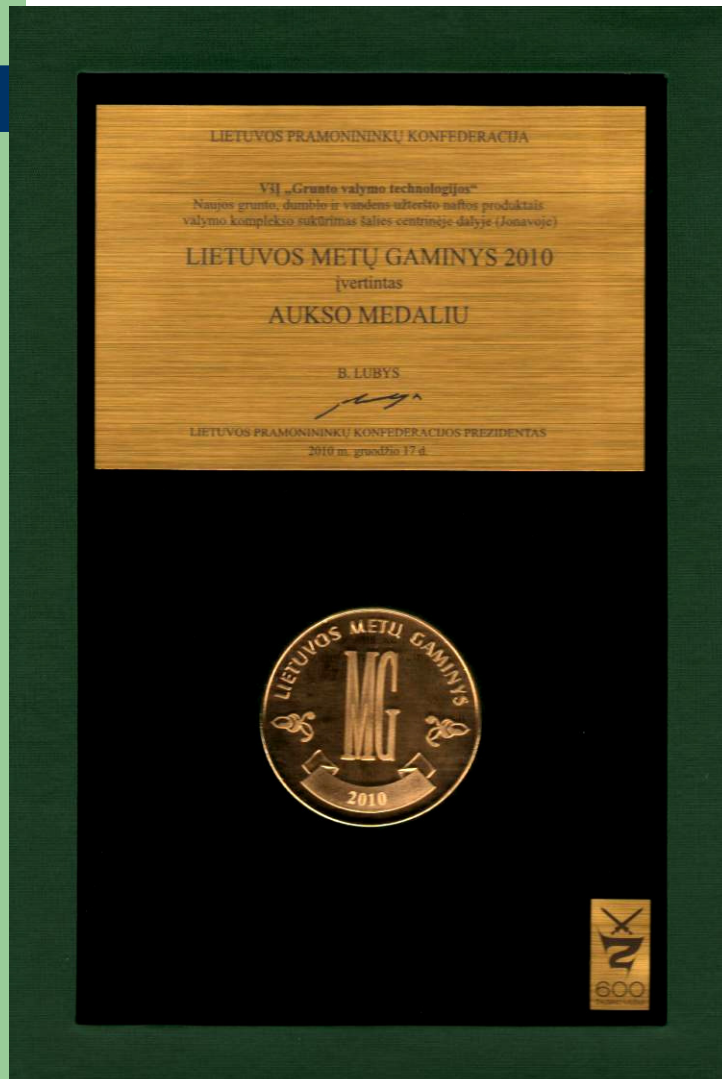
Darbai pripažinti LR išradimais ir išduoti LR patentai

- Fitocheminė kompozicija, jos gavimo būdas ir panaudojimas
(LT Nr. 5701, išduotas 2010-12-27).

VEIKLOS PRIPAŽINIMAS

Lietuvos metų gaminy

2010 m. įteiktas aukso medalis už
*„Naujo grunto, dumblo ir vandens
užteršto naftos produktais valymo
komplekso sukūrimas šalies
centrinėje dalyje (Jonavoje)“.*

EKOLOGINIŲ ŽINIŲ SKLAIDA IR NEFORMALUS MOKYMAS

Organizuota ir pravesta

- Šalies moksleivių *rašinių* konkursas aplinkosaugos tema „Žaizdos žemės mūsų“.
- Šalies moksleivių *fotografijos* konkursas aplinkosaugos tema „Žaizdos žemės mūsų“.
- Speciali mokslinė-praktinė rašinių ir fotografijos konkursų rezultatų aptarimo konferencija Kauno T. Ivanausko zoologijos muziejuje.
- Išleistas specialus geriausių moksleivių darbų rinkinys.
- Apie šį renginį informavo:
 - Apie šią konferenciją Lietuvos televizijos Kauno redakcija parengė specialią laidą moksleiviams;
 - Savaitraštyje „Žaliasis pasaulis“ išspausdintas straipsnis „Paakinančios žaizdos... Moksleiviškų fotografijų ir rašinių konkursams „Žaizdos žemės mūsų“ pasibaigus“.

ŽAIZDOS ŽEMĖS MŪSŲ
Moksleivių aplinkosaugos konkursas

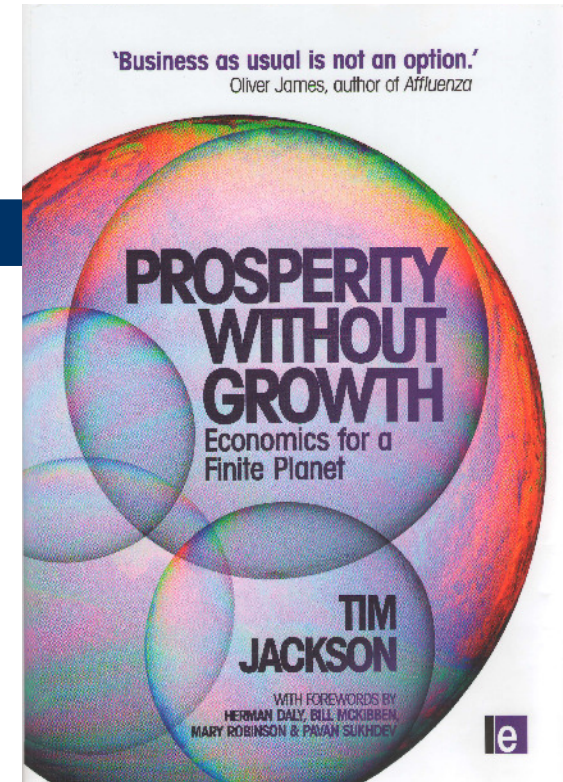
Parengti straipsniai ir laidos

- ✓ Journal of Environmental Engineering and Landscape Management
 - Microorganism succession in the anthropogenic and natural ecosystems
 - Toxicity of monoethanolamine waste and search of microbiological means for its reduction;
- ✓ Žaliasis pasaulis
 - Žaizdos žemės mūsų;
- ✓ Lietuvos žinios
 - Baltija – sunki naftos kupra.
- ✓ Parengtos 8 laidos, apie dirvožemio ir grunto taršos naftos produktais padarinius ir valymo ypatumus, biologinius indikatorius, senėjančių ežerų atstatymo problemas.
- ✓ Šios laidos buvo transliuojamos per Lietuvos radiją laidoje „Gamta visų namai“.

Išversta literatūra

- ✓ Išverta ir parengta leidimui Darnaus vystymosi komisijos ekonomikos komisaro prof. Timo Džeksono, knyga „Gerovė be augimo?“ arba „Gerovė be resursų naudojimo augimo“.
- ✓ Surinkta medžiaga leidiniui apie biodegraduojamų atliekų kompostavimą.

Bakalauro darbai

Įstaigos bazėje konsultuojant GVT specialistams parengta:

- ✓ VGTU studentės Aistės Vėliūtės bakalauro darbas „*Grunto valymo technologijų taikymas naftos produktais užterštose teritorijose*“.

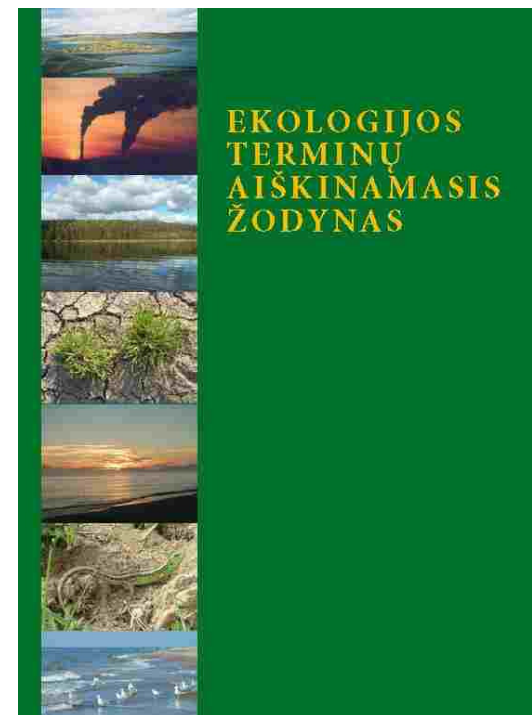
Konsultuojant GVT specialistams rengiama:

- ✓ VPU studentės Rūtos Žegunytės - „*Vandens telkinių valymo ypatumai ir galimybės*“.
- ✓ VPU studentės Ramintos Ridikaitės - „*Buvusių SSSR karinių teritorijų tarša ir jos likvidavimo galimybės*“ .

Istaigos išlietas „Ekologijos terminų aiškinamasis žodynas“

ĮTEIKTAS:

- Visoms šalies gimnazijoms, viso 234 egz.
- Lietuvos jaunųjų gamtininkų centro organizuojamo Europos Sąjungos jaunųjų mokslininkų konkurso nacionalinio etapo nugalėtojams, viso 67 egz.

Parėmėme:

- ❖ Kasmetinę tvarkymosi akciją „Darom 2010”.
- ❖ Aplinkos ministerijos organizuotą apžiūrą-konkursą „*Geriausiai tvarkoma bendrojo lavinimo mokyklos teritorija Lietuvoje 2010 m.*“

Ačiū už dėmesį!